

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПЕРСОНАЛНИ ФИНАНСИ“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, т.ч.:		
ЛЕКЦИИ	30	2
УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Людмил Найденов)

2.
(гл. ас. д-р Пламен Джапаров)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (доц. д-р Стоян Киров)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Обучението по дисциплината “Персонални финанси” преследва две основни цели. На първо място, да представи нови знания за концепциите и базовите идеи чрез които съвременната икономическа теория обяснява финансовото поведение и финансовите решения на домакинствата и тяхната роля в условията на пазарно стопанство. На второ място, да осигури знания относно естеството, динамиката и въздействието на домакинските приходи и разходи и да формира умения за управление на тяхната структура и насоченост.

Предварителни изисквания: За да изучават дисциплината студентите следва да притежават базисни знания и умения в областта на финансите, банковото дело и мениджмънта. Курсът по „Персонални финанси“ способства за допълнително конкретизиране на знанията, формирани от дисциплините “Микроикономика“, „Въведение във финансите“, „Въведение в банковото дело“ и тяхното свеждане до ниво индивидуално българско домакинство.

Изграждане на знание и разбиране: В резултат на обучението по дисциплината студентите придобиват знания за: теоретичните основи на персоналните финанси, управлението на домакинските приходи, разходи (в т.ч. ежедневни разходи) и спестявания. Извеждат се особеностите при покупка на недвижим имот и личен автомобил. Курсът акцентира върху необходимостта от изграждане на финансов план на домакинството и аргументира ползите от индивидуалното бюджетиране. Анализират се приходната и разходната страна на домакинските бюджети. Дефинират се характеристиките и факторите, обуславящи личната финансова позиция и се анализират планирането и контрола върху персоналните финанси в младежка, зряла и пенсионна възраст. Специално внимание се отделя на особеностите и динамиката на личните бюджети на българските домакинства.

Приложение на знанията и уменията: Изучаването на дисциплината формира умения за изграждане и водене на личен бюджет, отчет на персоналния доход и персонален баланс (в т.ч. чрез използване на специализиран софтуер), спомага за оптимизиране и рационализиране на потребителските навици, представя нови знания в областта на потребителското поведение и формира умения за разумно управление на домакинските разходи. Придобитите знания и умения намират приложение в ежедневната финансова практика на ниво индивидуално домакинство.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Обучението по дисциплината е основа за придобиване на допълнителни специализирани знания и умения в областта на финансите, инвестициите, банкирането и защита правата на потребителите.

Ключови компетентности: Обучението по дисциплината способства за изграждане и прилагане на математическа компетентност, цифрова компетентност и предприемаческа компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	Теоретични основи на персоналните финанси	3	2	
1.1	Понятие за персонални финанси и дефиниция на категорията „домакинство“.			
1.2	Връзка и взаимодействие между структурите от реалния сектор и сектор „Домакинства“.			
1.3	Връзка и взаимодействие между финансовия сектор и сектор „Домакинства“.			
1.4	Връзка и взаимодействие между публичния сектор и сектор „Домакинства“.			
2.	Финансово планиране на домакинствата	4	3	
2.1	Финансово планиране на равнище домакинство – дефиниция.			
2.3	Среда на персоналното финансово планиране – икономически и персонални фактори.			
2.3	Етапи на персоналното финансово планиране.			
2.4	Компоненти и резултати на личното финансово планиране.			
2.5	Финансово планиране на домакинствата в дигиталната ера			
3.	Персонален баланс на домакинството	3	4	
3.1	Понятие за персонален баланс. Елементи на баланса.			
3.2	Нетно богатство на домакинството и варианти за неговото нарастване.			
3.3	Показатели за оценка на финансовата позиция на домакинството			
4.	Отчет на персоналния доход на домакинството	3	4	
4.1	Отчет на персоналния доход – понятие и основни елементи.			
4.2	Жизнен цикъл и персонален доход			
4.3	Концептуални зависимости между отчета на персоналния доход и нетното богатство на домакинството.			
4.4	Финансови аспекти на професионалното развитие. Планиране на кариера.			
5.	Управление на персоналните финанси – бюджет на домакинството	3	4	
5.1	Бюджет на домакинството – същност, характеристики.			
5.2	Разходна страна на бюджета – елементи, тежест на отделните пера.			
5.3	Приходна страна на бюджета – елементи, тежест на отделните пера.			
5.4	Използване на софтуер за персонално бюджетиране.			
6.	Бюджети на българските домакинства	3	3	
6.1	Особености на методиката, използвана от НСИ.			
6.2	Структура на домакинските бюджети в съответствие с методиката на НСИ.			
6.3	Анализ на динамиката на приходната и разходната страна на домакинските бюджети.			
6.3	Постковид ефекти върху бюджетите на българските домакинства			
7.	Ежедневни покупки на домакинствата	3	3	
7.1.	Фактори, определящи структурата и обема на ежедневните			

	покупки.			
7.2.	Покупка на стоки – особености и оптимизация.			
7.3.	Покупка на услуги – особености и оптимизация			
7.4	Права на потребителите – теоретичен фундамент и законодателна защита.			
8.	Покупка на недвижим имот и покупка на личен автомобил	3	3	
8.1	Ползи и негативи от притежание на собствено жилище. Фактори, обуславящи покупката на недвижим имот.			
8.2	Ползи и негативи от наем на жилище.			
8.3	Ползи и негативи от притежание на собствен лек автомобил. Фактори, обуславящи покупката на превозни средства.			
9.	Използване на финансови услуги, данъчно и пенсионно планиране на домакинствата	5	4	
9.1	Използване на банкови услуги от домакинствата. Кредитен капацитет на домакинството.			
9.2	Използване на застрахователни услуги от домакинствата.			
9.3	Инвестиране на личните финансови средства. Роля на изкуствения интелект и роботизирани консултанти.			
9.4	Данъчно планиране на домакинствата			
9.5	Планиране и контрол върху персоналните финанси след пенсионна възраст			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	25
1.2.	Есе	1	25
1.3	Контролна работа	1	10
	Общо за семестриалното оценяване:	3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	60
	Общо за сесийното оценяване:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	4	120

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бобева, Д., К. Маринов. (2024). Лични финанси. Третата революция. Junior Achievement Bulgaria.
2. Джапаров, П. (2022). Предизвикателства пред дигиталната трансформация на частното банкиране и управление на богатството. Икономически и социални алтернативи, София: ИК УНСС, 28, том 2, 97-107.
3. Найденов, Л. (2021). COVID рефлексии върху паричните разходи на домакинствата. Инвестиции в бъдещето 2021: Тринадесета онлайн научно-приложна конференция с международно участие: Сборник доклади, Варна: НТС, 151-157.
4. Найденов, Л. (2022). Пандемични ефекти върху общия доход на домакинствата в България. Икономика и икономическа теория: проблеми и взаимодействия: Сборник с доклади от юбилейна научна конференция по случай 85 г. катедра "Обща икономическа теория", Варна: Наука и икономика, 313-320.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стоенчева, Я. (2021). Пазарни анализи в бизнеса с недвижими имоти. ИК УНСС.
2. Housel, M. (2021). The Psychology of Money - Hardback: Timeless Lessons on Wealth, Greed, and Happiness. Harriman House.
3. Kapoor, J., L. Dlabay, R. J. Hughes and M. Hart. (2020). Personal Finance. 13th. Edition. McGraw-Hill.
4. McQueen, D. (2022). Personal Finance Made Easy for Young Adults: Discover How to Pay Off Debt Faster, Raise Your Credit Score, and Achieve Financial Freedom by Budgeting and Creating Multiple Income Streams. Ind. published.
5. Perez, C. (2023). Guide to Financial Freedom: Discover Money Skills for Teens to Retire Early, Tax Strategies, Budgeting, and Rich Habits. Ind. published.
6. Watson, N. (2020). Planning for retirement: Your guide to financial freedom.
7. Woodfall, J. (2020). Financial Planning for Entrepreneurs: How to build your own route to financial independence. Rethink Press.
8. Бюджети на домакинствата, София: НСИ.

Април 2024 г.